

Tavarankuljetuspalvelut

Versio: 31.1.2020

Hankinnan kohde	
<p>Tavarankuljetuspalvelut, kuten esimerkiksi elintarvike-, aterija- ja ruokapalvelukuljetukset, posti- ja kuriirikuljetukset (pakettiauto), muuttokuljetukset, kevyet tavarankuljetukset (pakettiauto), raskaat tavarankuljetukset (kuorma-auto), jakelukuljetukset.</p>	
<p>Keskeiset vaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none">• Energiankulutus ja siitä aiheutuvat hiilidioksidipäästöt• Epäpuhtauspäästöt, mukaan lukien monotyppioksidit, metaanittomat hiilivedyt sekä hiukkaset, jotka voivat aiheuttaa paikallisia terveysvaikutuksia (erityisesti hengityselimistön ongelmia), vahinkoja ympäristölle, rakennuksille ja muistomerkeille• Melu	
Tavoitteet	Ohjaavat dokumentit
<ul style="list-style-type: none">• Päästöjen vähentäminen ja energiatehokkuus• Muiden ympäristövaikutusten vähentäminen	<p>Alla esitetyt ehdotukset perustuvat näihin dokumentteihin.</p> <ul style="list-style-type: none">• Motiva 2017: Selvitys energia- ja ympäristönäkökohtien huomioimisesta julkisissa hankinnoissa – Ajoneuvot ja kuljetuspalvelut• Motiva 2019: Opas tavarankuljetuspalveluiden hankintaan – Suosituksia vaatimuksiksi ja vertailukriteereiksi (versio 1.2)• EU 2019: EU:n ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevat kriteerit tieliikenteelle• Direktiivi puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä (2009/33/EY)• Laki ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa (1509/2011)

Vastuullisuusnäkökohtien sisällyttäminen hankintaan

Ohjaavista dokumenteista on poimittu tähän hyviä esimerkkejä. Vastuullisuusnäkökohdat voi siis sisällyttää hankintaan valitsemalla alla esitetyistä vaihtoehtoista. On hyvä huomioida, että markkinatilanteet, hankinnan kohteet ja olosuhteet vaihtelevat alueittain. Hankintayksikön tulee tarkistaa kriteerit ja asettaa aina itse niiden taso omien tavoitteiden ja markkinakartoituksen perusteella. Hankinnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi voi määritellä muitakin vaatimuksia, vertailuperusteita tai sopimusehtoja.

Ympäristövastuu

Vaatus	Todentaminen
Perustaso	
<p>Päästöluokat: Kaikkien palvelun tuottamisessa käytettävien ajoneuvojen on oltava valitun Euro -luokan mukaisia (esimerkiksi Euro 5/V) tai alemman päästöluokan autojen päästöt on saatettu tälle tasolle jälkiasennettavalla laitteistolla.</p> <p><i>Huom: Ajoneuvoluokat N2 ja N3. Käytettyjen kuorma-autojen päästöluokkaa voi parantaa jälkiasennettavilla laitteilla, jos laitteiden suorituskyvystä ja kestävydestä on riittävä näyttö.</i></p>	<p>Ajoneuvojen tekniset tiedot, joissa päästöstandardit on määritetty. Ajoneuvojen tekniset tiedot (rekisteröintitodistuksen tekninen osa tai ajoneuvon vaatimustenmukaisuustodistus), joissa päästöluokat on määritetty. Jos alemman Euro -luokan ajoneuvoon on tehty teknisiä lisäyksiä, joiden seurauksena ajoneuvo täyttää Euro V-luokan vaatimukset, on tehtyistä toimenpiteistä löydyttävä merkintä rekisteröintitodistuksen teknisen osan ”Erikoisehdot ja huomautukset” -kohdasta. Luotettavasta kolmannen osapuolen toteuttamasta muutoksesta saa merkinnän täydennettyä katsastusasemalla.</p>
<p>Ympäristövaikutusten vähentäminen: Palveluntarjoaja pyrkii vähentämään palvelun tuottamiseen liittyviä ympäristövaikutuksia sopimuskauden aikana. Palveluntarjoajalla on viimeistään sopimuskauden alkaessa toimintasuunnitelma kuljetusten energiatehokkuuden parantamiseksi ja ympäristövaikutusten pienentämiseksi sekä rutiinit näiden seurannalle ja raportoinnille.</p> <p><i>Huom: Kyseinen kriteeri on sovellettavissa sopimusehtona.</i></p>	<p>Valitun sopimustoimittajan pitää toimittaa toimintasuunnitelma tai muu vastaava dokumentaatio sopimuskauden alkaessa.</p> <p>Kriteerin voi täyttää esimerkiksi kuulumalla Traficomin vastuullisuusmalliin ja toimittamalla tarvittavan aineiston. Vastuullisuusmalli Traficominternetsivuilta.</p>
Edelläkävijätaso	
<p>Pakokaasupäästöt: Osa/kaikki palvelun tuottamiseen käytettävistä ajoneuvoista on Euro 6/VI-luokan mukaisia tai alemman Euro-luokan autot on saatettu tälle tasolle jälkiasennettavalla laitteistolla.</p> <p><i>Huom: Ajoneuvoluokat N2 ja N3. Käytettyjen kuorma-autojen päästöluokkaa voi parantaa jälkiasennettavilla laitteilla, jos laitteiden suorituskyvystä ja kestävydestä on riittävä näyttö.</i></p>	<p>Luettelo kaikista palvelun tuottamiseen käytettävistä ajoneuvoista sekä ajoneuvojen Euro -standarditiedoista. Tarjouksen tekijän on myös toimitettava ajoneuvojen tekniset tiedot, joissa päästöluokat ja mahdolliset päästöt vähentävät toimenpiteet on ilmoitettu.</p> <p>Jos alemman Euro -luokan ajoneuvoon on tehty teknisiä lisäyksiä, joiden seurauksena ajoneuvo täyttää Euro VI-luokan vaatimukset, on tehtyistä toimenpiteistä löydyttävä merkintä rekisteröintitodistuksen teknisen osan ”Erikoisehdot ja huomautukset” -kohdasta. Luotettavasta kolmannen osapuolen toteuttamasta muutoksesta saa merkinnän täydennettyä katsastusasemalla.</p>

Vaatimus	Todentaminen
<p>Vaihtoehtoiset käyttövoimat: Vähintään [XX] % palvelun tuottamiseen käytettävistä ajoneuvoista käyttää jotain tai useampaa seuraavista energianlähteistä: uusiutuva (HVO) diesel (ei ensimmäisen sukupolven biodiesel eli FAME), etanolidiesel (ED95), korkeaseosetanoli (RE85), liikennebiokaasu (vähintään 50 % biokaasua), sähkö ja vety.</p> <p><i>Huom: [XX] % osuus on määritettävä tarjouspyyntökohtaisesti.</i></p>	<p>Ajoneuvojen tekniset tiedot, joissa näkyvät asianmukaiset tekniset tiedot ja polttoainetiedot. Uusiutuvan dieselin osalta toimittajan vakuutus.</p>
<p>Taloudellinen ajotapa: Tarjoajan palvelua toteuttavat kuljettajat ovat suorittaneet viimeisen [XX] vuoden aikana tai suorittavat sopimuskauden aikana taloudellisen ajotavan koulutuksen, joka sisältää teoriaa ja ajoharjoittelua.</p> <p><i>Huom: Ennakoivan ajon koulutus on pakollinen kuorma-auton ja linja-auton kuljettajille (7 h / 5 vuotta). Koulutus voidaan antaa teoriaopetuksena, mutta ajoharjoittelua sisältävä opetus on yleensä tehokkaampaa. Tarjoajien kanssa on hyvä keskustella markkinavuoropuhelussa vaadittavien vuosien kestosta sekä sopimuskauden aikaisesta koulutuksen suorittamisesta. [XX] % osuus on määritettävä tarjouspyyntökohtaisesti.</i></p>	<p>Todistus tai todistusyhteenvedo taloudellisen ajon kurssin suorittamisesta.</p>
<p>Melutaso: Tarjoajan on ilmoitettava palvelun tuottamiseen käytettävien ajoneuvojen keskimääräinen melutaso (dB).</p>	<p>Ajoneuvon tekniset tiedot, joihin tämä tieto on merkitty, tai asianmukaiset koetulokset.</p>
<p>Ympäristövaikutusten vähentäminen:</p> <p>Palvelun tarjoajalla on viimeistään sopimuskauden alkaessa tavarankuljetusten energiatehokkuuden ja ympäristöasioiden toimintasuunnitelma, joka sisältää vähintään seuraavat kohdat</p> <ul style="list-style-type: none"> • asialle nimetty vastuuhenkilö • kuvaus johdon sitoutumisesta vastuullisuuteen • tavoitteet ympäristö- ja laatuasioille • energia- ja ympäristönäkökohtien kehittämisen suunnitelma • malli näiden seurannalle ja raportoinnille. 	<p>Valitun sopimustoimittajan pitää toimittaa toimintasuunnitelma tai muu vastaava dokumentaatio sopimuskauden alkaessa.</p> <p>Kriteerin voi täyttää esimerkiksi kuulumalla Traficomin vastuullisuusmalliin ja toimittamalla tarvittavan aineiston. Vastuullisuusmalli Traficomin internetsivuilta.</p>

